RASPOETIN

RUSSISCHE ONTHULLINGEN door Herman Theodor von Zancka. Geautoriseerde vertaling van Mevrouw D. Logeman—Van der Willigen

(Vervolg.)

De huiszoeking loonde zich werkelijk. Hij bleek onder andere in bezit te zijn van al de benoodigde requisieten voor het oproepen van den zichtbaren geest van Alexander II, een masker, verschillende chemische preparaten en kleeren. Bovendien had hij een klein vernuftig apparaat, dat ik nooit daarvoor en ook nooit meer daarna gezien heb, waardoor hij, alleen maar door op een veer te drukken, een geluid kon voortbrengen dat klonk als doffe slagen op een tafel, of tegen een houten wand. Het toestel was zoo klein, dat men het gemakkelijk in den zak kon dragen, zelfs in de hand verbergen.

Demetrides was eerst vermetel en dreigde ons door den czaar naar Siberië te laten sturen, hij beloofde ons zelfs een touw om den nek, maar het duurde niet lang of hij was even laf als hij eerst brutaal geweest was. Hij onderhandelde lang met VladimirAlexandrovitj, en hoeveel hij hem gaf, weet ik niet, maar daarna kreeg ik 700 roebel van mijn chef, zoodat ik vermoed dat het niet veel minder dan 5.000 roebel geweest moet zijn. Demetrides kreeg bevel om in het vervolg wat voorzichtiger te zijn met de geesten die hij opriep. En een feit is het dat Alexander II van dien dag af tot dat Demetrides kort daarna het land werd uitgezonden, zich niet verder over buitenlandsche politieke kwesties uitliet. Zijn koppigheid dien aangaande moet even groot geweest zijn als zijn bereidwilligheid het eerst.

De kostbaarste vondst bij Demetrides was echter een briefje van onzen vriend Rubinstein, waarin deze de zending mededeelde van een chèque van tienduizend roebel. Jakimoff behield het briefje om het te kunnen gebruiken als het later eens noodig mocht zijn.

Alexandra Fjodorovna, de keizerin, was minstens even geïnteresseerd in deze spiritistische séances als de czaar; alleen de keizerin-weduwe Fjodorovna hield zich op een afstand. Keizerin Alexandra, die juist een tiental kaarsen had laten plaatsen voor ieder Madonnabeeld in alle Russische kerken, was overtuigd dat deze heilige daad, die Raspoetin haar had aangeraden, de verbetering teweeg had gebracht in den toestand van den czarevitj, die toen waar te nemen was; zij was in dien tijd beter gehumeurd dan anders. Zij had er natuurlijk geen idee van dat het grootste deel van de sommen die voor kaarsen bestemd waren, in den zak van den hofrentmeester verdween.

De keizerin is buitengewoon nieuwsgierig, en wil bijzonder graag het privaat zedelijke gedrag van haar vriendinnen weten. Vroeger was het nog erger. Toen kon zij bij het minste wantrouwen den naam van een dame uit de hoogste kringen, schrappen van de lijst van hen die aan het hof ontvangen konden worden. Dit kon zij echter niet volkomen omdat heel de Petersburgsche aristocratie uit een moreel oogpunt onmogelijk was.

Maar door haar vriendin en zoo goed als eenige vertrouwde, Madame Wylowieff, hield zij zich zoo goed mogelijk op de hoogte van haar kennissen. Ondertusschen vond zij dat de wereld den geesten uitvoeriger inlichtingen zou kunnen geven dan mevrouw Wylowieff, daarom liet zij het medium vragen beantwoorden van de liaison van de een of andere dame. Vorstin D. moet bij vergissing in hypnotischen toestand haar eigen geheimen verteld hebben, wat heel zeker erg vervelend was, maar de keizerin versterkte in haar overtuiging over de betrouwbaarheid van de openbaring die de geestenwereld wat dit betrof, deed.

Hoe schandelijk men deze séances misbruiken kon, toont de volgende geschiedenis aan, die volkomen waar is. Deze toestanden zijn een algemeen bekend feit, en de geheime politie is er volkomen van op de hoogte, hoewel er niet de minste reden is om er ons in te mengen.

Een bekend en zeer gewild medium was de actrice Marja Jakolevna Poiré, een geboren Française, maar in Moskou opgegroeid. Zij was de dochter van een franschen taalonderwijzer en o.a. verwant aan den franschen karikatuurteekenaar Poiré, die onder het pseudoniem Caran d'Ache optrad. Zij was buitengewoon mooi en als artiste zeer gevierd, maar dit was haar niet genoeg. Het was haar ook nog niet genoeg dat zij door een zeker lid der keizerlijke familie op de handen werd gedragen, zij wilde in legitieme relatie met den Russischen adel komen. Zij had een groote politieke eerzucht, een gebrek dat ten nadeele van het keizerrijk, leden van de keizerlijke theaters maar al te veel aankleeft. Misschien is het een gevolg van de beoefening der dramatische kunst.

Bovendien had zij ontdekt dat een gewichtige voorwaarde om het leven te genieten daarin bestond om over onbegrensde middelen te kunnen disponeeren, en in deze moeilijke tijden is het zeker niet mogelijk voor een grootvorst om zooveel hij maar wil uit de welvoorziene staatskas te halen.

De Russische maatschappij is juist het ware element voor een begaafde dame van dit genre, en zij maakte zeer behendig gebruik van de eigenaardige toestanden, die in de hoogste kringen in Petrograd heerschen.

Onder de zoogenaamde moreele séances der keizerin liet zij, door het medium steeds hoogere sommen aan te bieden, mededeelen dat een zeer bekende, voorname dame van hooge afkomst haar man bedroog.

Deze dame was gravin Orlov-Davidod, en haar man was, — en is — een bekend Russisch politicus, onmetelijk rijk, een firstrate gentleman en voldoende ontwikkeld en on-egoïstisch om in te zien dat Rusland noodzakelijk op politiek gebied vooruitgang maken moet. Ook hij was aangestoken door de spiritistische mode-woede en zoo langzamerhand overtuigd geworden. Langs deze wegen had hij kennis gemaakt met Marie Poiré en was bekoord door haar buitengewone schoonheid, die van een bizonder piquant genre was.

Op het juiste oogenblik slaagde Marie Poiré er in om hem zoo langzamerhand te suggereeren dat zijn vrouw hem bedroog. De keizerin zelf was overtuigd en graaf Orlov-Davidod liet zich op hoog bevel van zijn vrouw scheiden.

Een behoorlijken tijd daarna trouwde hij met Marie Poiré. Deze stap had wel is waar een verkoeling aan het hof ten gevolge. Maar de nieuwe gravin wist met behulp van haar mans onmetelijke rijkdommen, haar eigen schoonheid, wijsheid en talent, zich een plaats te verschaffen in de Petersburgsche uitgaande kringen. Achting had men heel zeker niet voor haar, maar zij werd getolereerd. In Petersburg heeft men voor niemand achting. Zelfs niet voor zichzelf.

Gravin Orlov-Davidod had haar doel bereikt en ik zal in wat er volgt vertellen hoe zij van haar positie gebruik maakte.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Iemand die in dien tijd in het geheim in Petersburg veel invloed had, was Mevrouw Sjtsebajed. Niemand wist eigenlijk waar zij vandaan kwam, of welke haar antecedenten waren, maar zij gaf zich uit voor de weduwe van een overste, en het is niet onmogelijk dat zij dat ook werkelijk was. Zij wist heel spoedig bijzonder goede relaties aan te knoopen, en al werd zij ook niet door de uitgaande wereld ontvangen, zij kon er op bogen dat de aanzienlijkste personen haar diensten inriepen en haar bezochten. Zij had een eenig talent om geld te kunnen verschaffen zonder zelf eenig crediet te bezitten en zij was zoo uitstekend op de hoogte van de wijze waarop men in Rusland rijk kan worden, dat zij waarschijnlijk getrouwd is geweest met een officier van de wereldberoemde Russische intendance, de meest corrupte instelling der wereld. Tammany Hall in Amerika is maar een kind, vergeleken bij de Russische intendance.

Mevrouw Sjtsjebajed baseerde ook een groot deel van haar invloed op het feit dat zij zoo goed op de hoogte was van allerlei particuliere aangelegenheden. Men kon haar gerust een tweede geheime politie noemen wat dat betreft en zij verstond de kunst om heel slim gebruik van haar kennis te maken, zonder dat zij zichzelf al te veel op den voorgrond plaatste. Een zeer groote vindingrijkheid was haar voornaamste en meest lucratieve eigenschap. Een van haar naaste vrienden en vertrouwden was een zekere meneer Manusevitj Mannilod, een van de grootste schurken die ooit in Rusland geleefd en gewerkt hebben, en wien zonder twijfel een schitterende toekomst wacht in 't rijk van Nikolaj Alexandrovitj. [1]) Hij is een Jood van geboorte maar heeft zich laten doopen, waardoor hij zich al de burgerrechten verzekerd heeft, die in het heilige Rusland zijn en Azeff's geloofsgenooten onthouden worden. Hierdoor wil ik volstrekt geen schaduw werpen op het achtingswaardige Joodsche ras, dat op een idiote wijze door de Russische autoriteiten vervolgd wordt en ik weet zeer goed dat er onder de Christenen even groote boeven voorkomen, zoo geen grootere.

Manusevitj Mannilod is zoo innig verbonden aan de geschiedenis van Rusland-zelf, het jaar vóórdat de wereldoorlog uitbrak, dat wij hem met enkele woorden wat nader omschrijven moeten.

Mannilod is nu een man van vijftig jaar en heeft een drukke loopbaan achter zich. Natuurlijk begon hij zijn carrière als provocateur, en wel in Parijs waar hij tot het kolossale leger van spionnen behoorde onder Z. Excellentie, generaal Harting, dat door de fransche regeering geduld wordt. Die Harting was vroeger revolutionnair geweest en heeft als zoodanig menigen moord uit naam der Ohrana op zijn geweten. Hij is trouwens te bekend om nader omschreven behoeven te worden.

Het is niet bekend dat Mannilod moorden gepleegd heeft, wat als een rein toeval beschouwd moet worden. Dat hij tijdens zijn werkzaamheid in Parijs vele revolutionnairen naar de gevangenis en naar de galg gezonden heeft, is zeker. Hij was een van de meest vooruitstrevende provocateurs. Het is trouwens onbegrijpelijk hoe hij zoo lang heeft kunnen werken zonder dat hij ontsluierd werd, want hij was kolossaal brutaal en overmoedig. Langzamerhand klom hij van ondergeschikt agent-provocateur op tot een aanzienlijke plaats in de groote organisatie, die het Russische buitenlandsche spionnen- en politiewezen uitmaakt. Hij had bijzonder goede relaties aangeknoopt met de fransche politie en kon op die wijze de Russische regeering groote diensten bewijzen. Feitelijk was hij een tijdlang souschef van de Russische buitenlandsche politie in Frankrijk, wat in deze organisatie een der voornaamste posten is.

Ondertusschen begon de fransche regeering Meneer Manusevitj Mannilod een bizonder onwelkomen gast te vinden in de anders zoo kolossaal gastvrije Republiek.

(Wordt vervolgd)

Het kamp der Amerikanen aan de Marne. — De vaandelwacht.

[1]) Sindsdien is Mannilod in 1916 gearresteerd en veroordeeld tot levenslangen dwangarbeid in de Siberische bergwerken.